

Europeisk handlingsplan för entreprenörskap

Näringsdepartementet

2004-03-18

Dokumentbeteckning

KOM(2004) 70 slutlig

Meddelande från kommissionen till rådet, europaparlamentet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén Handlingsplan: En europeisk dagordning för entreprenörskap

Sammanfattning

I slutsatserna från Europeiska rådets möte i mars 2003 uppmanas kommissionen att föreslå en handlingsplan för entreprenörskap i Europa. Handlingsplanen "En europeisk dagordning för entreprenörskap" bygger på kommissionens grönbok "Entreprenörskap i Europa" från januari 2003 och på resultatet av den konsultationsprocess som genomfördes under våren och sommaren 2003. Handlingsplanen pekar ut fem prioriterade områden:

- stimulera ett tankesätt som krävs för företagande,
- uppmuntra fler människor att bli entreprenörer,
- inrikta företagarna på tillväxt och konkurrenskraft,
- förbättra kapitalförsörjningen,
- se till att administrativa krav och lagstiftning fungerar bättre för små och medelstora företag.

Handlingsplanen innehåller även nio nyckelaktiviteter (*key actions*) för 2004 och 2005 och pekar dessutom ut ett par för 2006 och framöver. Det handlar exempelvis om att stimulera entreprenörskap i skolan, att underlätta företagsöverlåtelser och att främja kvinnors respektive invandrares företagande.

I handlingsplanen understryks vikten av samordning för att nå resultat, dvs koordinering av olika politikområden, åtgärder och insatser. Den kommande handlingsplanen kommer att vara vägledande för kommissionens framtida

program, initiativ och satsningar på små och medelstora företag. Kommissionen avser att följa upp hur medlemsstaterna genomför handlingsplanen genom årliga rapporter och genom uppföljningen av den europeiska stadgan för småföretag.

1 Förslaget

1.1 Innehåll

Handlingsplanen ”En europeisk dagordning för entreprenörskap” presenterades i februari 2004. Handlingsplanen bygger på kommissionens grönbok ”Entreprenörskap i Europa” från januari förra året och på resultatet från den konsultationsprocess som genomfördes under våren och sommaren 2003.

Handlingsplanen understryker vikten av entreprenörskap som en drivkraft för innovation, konkurrenskraft och tillväxt. I handlingsplanen poängteras att det är nödvändigt att koordinera olika politikområden och insatser exempelvis utbildning, kapitalförsörjning och regelförbättring för att stimulera entreprenörskap.

Handlingsplanen innehåller fem prioriterade områden som är avgörande för att stimulera den entreprenöriella dynamiken i EU:

- stimulera ett tankesätt som krävs för företagande,
- uppmuntra fler människor att bli entreprenörer,
- inrikta företagarna på tillväxt och konkurrenskraft,
- förbättra kapitalförsörjningen,
- se till att administrativa krav och lagstiftning fungerar bättre för små och medelstora företag.

Handlingsplanen innehåller även nio nyckelåtgärder (*key actions*) för 2004 och 2005 och föreslår dessutom fem aktiviteter för 2006 och framåt. Kommissionen menar att medlemsstaterna och kommissionen har ett gemensamt ansvar att genomföra åtgärderna. Mål, indikatorer och tidscheman kommer att fastställas inom respektive åtgärd.

Stimulera ett tankesätt som krävs för företagande

I konsultationsprocessen framhölls behovet av att göra människor mer medvetna om möjligheten att välja att starta företag i stället för att bli anställd. Att lyfta fram goda förebilder är ett sätt att påverka attityder till

entreprenörskap. Utbildningen och skolans roll poängteras också. Utbildning i entreprenörskap vid universitet bör vara tillgängligt för studerande och forskare inom alla ämnesinriktningar, särskilt vid tekniska universitet. I handlingsplanen föreslås en åtgärd inom detta område:

främja de tankesätt som krävs för företagande bland unga människor. Detta kan göras bl a genom att stimulera miniföretagande i skolan och att integrera utbildning för entreprenörskap i läroplaner. Att genomföra informationskampanjer, erbjuda skolorna utbildningsmaterial, anordna kurser i entreprenörskap för lärare och att engagera företagare i undervisningen föreslås också.

Uppmuntra fler människor att bli entreprenörer

Uppföljningen av grönboken visade att, förutom ett väl fungerande förfarande vid start av företag exempelvis enkel och snabb företagsregistrering, så påverkar förhållandet mellan risktagande och möjlig belöning viljan att starta företag. Ett område som tas upp är det sociala trygghetssystemet, ett annat är företagsöverlåtelser. Kommissionen avser också att analysera den roll som företag inom den sociala sektorn spelar. Kommissionen föreslår tre åtgärder inom det här området:

mildra den stämpel som följer av ett misslyckande, dvs. företagare vars företag gått i konkurs bör få en rimlig chans att starta på nytt,
underlätta företagsöverlåtelser,
granska socialförsäkringssystemen för företagare.

Inrikta företagarna på tillväxt och konkurrenskraft

Resultatet av uppföljningen av grönboken pekade på företagens behov av kundorienterade stödtjänster av hög kvalitet. Enligt de som deltog i konsultationsprocessen kan företagstillväxt initieras genom att små företag får stöd i sina ansträngningar för internationalisering. Exempelvis framhölls vikten av nätverk och kluster samt kompetens och kunnig personal. Följande två åtgärder föreslås:

ge skräddarsytt stöd åt kvinnor och etniska minoriteter exempelvis genom information, rådgivning och finansiering,
stödja företag i att utveckla samarbete exempelvis genom Euro Info

kluster.

Förbättra kapitalförsörjningen

Tillgång till finansiering är avgörande för företag vid olika steg i deras utveckling. Den föreslagna revideringen av kapitalkraven för banker (Basel II) och den ökande användningen av kreditvärderingssystem kommer att påverka småföretagens möjligheter till finansiering. I handlingsplanen konstaterar kommissionen att för att förbättra företagens kapitalstruktur bör man eftersträva skattemässig neutralitet för de olika finansieringsmöjligheterna bl a riskkapital och finansiering från företagsänglar. Åtgärden som föreslås på detta område är att underlätta för företag att skapa mer eget kapital och solidare balansräkningar. Kommissionen kommer bl a att analysera vilka faktorer i de nationella skattesystemen som främjar finansiering genom skuldsättning i förhållande till finansiering genom eget kapital för att därefter komma med rekommendationer till medlemsstaterna.

Se till att administrativa krav och lagstiftning fungerar bättre för små och medelstora företag

I konsultationen om grönboken framkom att en minskning och förenkling av administrativa krav och lagstiftning är nödvändig på områden relevanta för företag exempelvis beskattning, sysselsättning och miljö. Att den inre marknaden inte är fullt genomförd konstaterades också. Kommissionen avser att fortsätta att arbeta för att förenkla reglerna för statligt stöd. I handlingsplanen föreslås två åtgärder;

lyssna på små och medelstora företag. Kommissionen avser att intensifiera dialogen med företagen och näringslivsorganisationer bl a genom regelbundna möten. Att genomföra konsekvensanalyser över hur förslag och initiativ påverkar företagen kommer också att prioriteras.

göra det mindre komplicerat att följa skattelagarna. Kommissionen menar att skyldigheten att följa olika nationella lagar avseende beskattning är ett hinder för verksamhet över gränserna och vill därför inleda ett pilotprojekt där små och medelstora företag kan tillämpa hemlandsbeskattning.

Föreslagna åtgärder från 2006 och framöver

I handlingsplanen föreslås åtgärder för 2006 och kommande år. De som pekas ut är:

kampanjer om entreprenörskap,
 främja start av fler snabbväxande företag (gaseller),
 främja entreprenörskap inom den sociala sektorn,
 underlätta för mikroföretag att anställa genom att göra reglerna enklare,
 göra det lättare för små och medelstora företag att delta i offentlig
 upphandling.

Mål inom handlingsplanen

I handlingsplanen fastställs följande fem generella målsättningar:

Information till fler människor om entreprenörskap och möjlighet för fler människor att skaffa sig de färdigheter som krävs för företagande genom utbildning och informationsinsatser.

- En sund miljö för risktagande och inga oskäligen hinder för nya företagare som startar eller tar över ett företag.
- Förstklassigt stöd, särskilt för handel över gränserna och för innovation, för företagare från alla ursprung och sektorer.
- Tillräcklig finansiering och garantier för att finansiera livskraftiga entreprenörssatsningar och ökad skattemässig neutralitet för de olika finansieringsalternativen.
- En betydande minskning av bestämmelser och administrativa förfaranden och större hänsyn till små och medelstora företags behov när politiska beslut fattas.

De åtgärder som vidtas inom ramen för handlingsplanen skall leda konsekvenser på nivån av företagandet i EU. Följande skall uppnås och mätas;

fler människor föredrar att bli företagare,
 fler nystartade företag, även bland missgynnade grupper och regioner,
 fler startar företag på nytt efter ett "misslyckande" (ex. konkurs),
 solidare balansräkningar hos företagen,
 mer innovation inom den privata sektorn,
 fler små och medelstora företag som bedriver handel på den inre
 marknaden,
 fler nya jobb,

mindre tid och lägre kostnader för att följa bestämmelser och uppfylla

administrativa krav.

Övrigt

Handlingsplanen kommer att vara vägledande för kommissionens framtida program, initiativ och satsningar på små och medelstora företag, exempelvis kommande program för företag och konkurrenskraft. Kommissionen avser att följa upp hur handlingsplanen genomförs i medlemsstaterna genom årliga rapporter som bl a i uppföljningen av den europeiska stadgan för småföretag.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Några omedelbara regelförändringar föreslås inte i handlingsplanen. Däremot uppmanar den till att analyser genomförs över hur olika lagar och regler påverkar företagandet.

1.3 Budgetära konsekvenser

Handlingsplanen får inte några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar handlingsplanen för entreprenörskap och ser den som ett verktyg i det nationella arbetet med ny- och småföretagsfrågor. Flertalet av de områden som kommissionen valt att belysa i handlingsplanen är prioriterade. Det är också bra att handlingsplanen tar ett helhetsgrepp dvs att den även omfattar frågor som ligger utanför småföretagspolitikens område men som påverkar entreprenörskap och företagande.

Det är dock viktigt att handlingsplanen koordineras med andra initiativ exempelvis kommissionens kommande handlingsplan för innovationer samt det fleråriga programmet för företag och entreprenörskap och att åtgärder som föreslås i handlingsplanen kan genomföras genom nuvarande och kommande flerårsprogram.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Samtliga medlemsstater har välkomnat handlingsplanen. Ett par medlemsstater anser dock att kommissionen kunde ha gått längre, exempelvis föreslagit fler åtgärder som bör tas på EU-nivå. Några länder har påpekat att handlingsplanen borde ha haft en tydligare tidplan.

-

-

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Handlingsplanen låg till grund för rådets slutsatser om att stimulera entreprenörskap som antogs den 11 mars 2004 vid konkurrenskraftsrådets möte.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 157 (enhällighet)

3.3 Fackuttryck/termer

Euro Info Centre är del av EU:s fleråriga program för företag och entreprenörskap. Det finns knappt 300 Euro Info Centre i Europa vars uppgift är att informera små och medelstora företag om EU och Europamarkanden.

Innovation Relay Centre är ett nätverk vars uppgift är att stärka företagens konkurrenskraft genom att främja tekniköverföring från universitet/högskola och tekniska partnerskap mellan små och medelstora företag i Europa. Innovation Relay Centre är del av EU:s innovationsprogram.

Företagsänglar benämns personer som har erfarenhet och kunskap i företagande, som har tid och intresse av att delta i ett företags utveckling och som har möjlighet att investera i företaget. Det sker främst i form av riskkapital, men även kompetens och erfarenhet erbjuds ofta.

Basel II är beteckningen för den revidering av kapitalkraven för banker som görs av den s.k. Basel-kommittén. Syftet är att förbättra stabiliteten i det finansiella systemet och få ett effektivt resursutnyttjande med bankers kapital.